

Bil. 6

Rabu

9 Mac 2022

MALAYSIA

PENYATA RASMI PARLIMEN

Parliamentary Debates

KAMAR KHAS

Special Chamber

**PARLIMEN KEEMPAT BELAS
PENGKAL KELIMA
MESYUARAT PERTAMA**

K A N D U N G A N

UCAPAN DI BAWAH USUL BERKENAAN PERKARA TADBIR KERAJAAN [P.M. 17]:

- **‘Geo-Fencing’ terhadap Pengendali
Perkhidmatan *E-Hailing* di Lapangan Terbang
Antarabangsa Kota Kinabalu (KKIA) bagi
Membantu Pemandu-Pemandu Teksi
Limousin**
- *YB. Tuan Chan Foong Hin (Kota Kinabalu)* (Halaman 1)
- **Pertindihan Projek Tambakan Laut di Pekan
Klebang dengan Kawasan Perlindungan
Warisan**
- *YB. Tuan Tuan Khoo Poay Tiong (Kota Melaka)* (Halaman 3)

**MALAYSIA
KAMAR KHAS
PARLIMEN KEEMPAT BELAS
PENGKAL KELIMA
MESYUARAT PERTAMA**

Rabu, 9 Mac 2022

Mesyuarat dimulakan pada pukul 2.30 petang

DOA

*[Tuan Yang di-Pertua **mempengerusikan Mesyuarat**]*

UCAPAN DI BAWAH USUL
BERKENAAN PERKARA TADBIR KERAJAAN (P.M. 17)

**'Geo-Fencing' terhadap Pengendali Perkhidmatan
E-Hailing di Lapangan Terbang Antarabangsa
Kota Kinabalu (KKIA) bagi Membantu
Pemandu-pemandu Teksi Limousin**

2.34 ptg.

Tuan Chan Foong Hin [Kota Kinabalu]: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih saya ucapkan atas peluang yang diberikan kepada saya untuk berucap di Kamar Khas ini. Saya ingin membangkitkan isu berkenaan permintaan kira-kira 180 orang pemandu perkhidmatan teksi Lapangan Terbang Antarabangsa Kota Kinabalu (KKIA) yang merayu agar Lembaga Pelesenan Kenderaan Perdagangan (LPKP) Sabah atau pihak-pihak berkenaan yang lain menguatkuasakan 'geo-fencing' atau halangan terhadap pengendali perkhidmatan *e-hailing*.

Saya difahamkan oleh pihak Persatuan Limousin dan Teksi KKIA, bahawa terdapat suatu keputusan oleh pihak berkuasa untuk melaksanakan 'geo-fencing' bagi mengelakkan perkhidmatan *e-hailing* mengambil penumpang di KKIA. Saya difahamkan bahawa pihak persatuan tersebut mempunyai minit mesyuarat yang jelas memutuskan bahawa pemandu bagi perkhidmatan *e-hailing* sudah tidak dibenarkan menunggu pelanggan di KKIA. Saya juga difahamkan bahawa keputusan ini sudah dipersetujui oleh pelbagai pihak termasuk mendapat sokongan kerajaan negeri.

Saya dimaklumkan bahawa sehingga kini 'geo-fencing' ini tidak dilaksanakan ataupun dikuatkuasakan walaupun pemandu-pemandu teksi ini telah membuat banyak aduan dan peringatan kepada pihak berkuasa yang berkenaan. Di sini, saya ingin bertanya kepada Menteri, adakah pihak MOT mempunyai apa-apa bantahan terhadap 'geo-fencing'? Apakah kekangan pihak MOT bagi menguatkuasakan keputusan yang telah dibuat dengan adanya minit mesyuarat tersebut.

Menurut laporan Sinar Harian pada 18 Januari, seorang pemandu teksi KKIA telah memaklumkan pendapatannya terjejas sejak pemandu *e-hailing* beroperasi mengambil penumpang dalam kawasan KKIA. Beliau mendakwa penumpang lebih cenderung memilih perkhidmatan *e-hailing* memandangkan harga yang ditawarkan lebih murah.

Selain itu, pemandu-pemandu mendakwa bahawa harga tambang teksi limousin KKIA bukan mereka yang tentukan, tetapi kerajaan yang tentukan. Ia sudah tentu tidak masuk akal agar tambang bagi teksi limousin lapangan terbang lebih mahal setelah ditetapkan oleh kerajaan. Persoalannya, mengapakah kerajaan hendak menetapkan harga tambang teksi limousin KKIA yang lebih tinggi daripada *e-hailing* sehingga penumpang memilih perkhidmatan *e-hailing*?

Adakah kerajaan membuat apa-apa penyelidikan (*market survey*) bagi menentukan alasan-alasan mengapakah pemandu perkhidmatan *e-hailing* dapat menawarkan harga yang lebih murah tanpa perlunya apa-apa subsidi ataupun sokongan kewangan daripada kerajaan.

Bukankah kerajaan sudah memerlukan pemandu perkhidmatan *e-hailing* mendapatkan insurans dan membuat bayaran yang sama seperti teksi biasa. Bagaimanakah perkhidmatan *e-hailing* dapat memastikan kos perkhidmatan mereka rendah berbanding pemandu teksi limousin di lapangan terbang? Adakah kerajaan bercadang untuk membenarkan pemandu teksi di lapangan terbang kurangkan tambang mereka supaya dapat berdaya saing dengan perkhidmatan *e-hailing*. Sila Menteri jawab. Itu sahaja, terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

2.37 ptg.

Timbalan Menteri Pengangkutan [Dato' Henry Sum Agong]: Selamat petang dan selamat sejahtera. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih kepada Yang Berhormat Kota Kinabalu, Tuan Chan Foong Hin. Tuan Yang di-Pertua, saya ingin menjawab persoalan ini bagi pihak Yang Berhormat Menteri Pengangkutan.

Untuk makluman, Yang Berhormat Menteri Pengangkutan tidak dapat menghadiri sesi jawab lisan dan Kamar Khas pada hari ini disebabkan beliau terlibat dalam satu lawatan kerja di Kampung Melayu berdekatan Jalan Tiong, Johor Bahru untuk meninjau perkembangan terkini Projek Landasan Berkembar Gemas-Johor Bahru dan isu pengairan di sana yang menyebabkan banjir kilat di dua kawasan perumahan dan setinggan yang terletak di tebing Sungai Sebulung beberapa hari yang lalu.

Tuan Yang di-Pertua, sebagaimana semua sedia maklum, perkhidmatan *e-hailing* telah mendapat sambutan yang amat baik di kalangan orang ramai semenjak ia mula diperkenalkan di Malaysia. Perkhidmatan ini menjadi pilihan utama kerana ia mudah diperoleh iaitu tempahan boleh dibuat bila-bila masa dengan hanya membuat tempahan menggunakan aplikasi. Kenderaan yang digunakan bersih dan selesa serta menyediakan perkhidmatan yang berkualiti tinggi dan selamat yang memenuhi kehendak perjalanan pelanggan.

Sehingga 31 Disember 2021, terdapat seramai 5,845 pemandu *e-hailing* yang telah berdaftar dengan Lembaga Pelesenan Kenderaan Perdagangan (LPKP) Sabah. Antara yang menggunakan perkhidmatan *e-hailing* di Sabah adalah orang ramai yang mempunyai urusan di lapangan terbang iaitu penumpang yang tiba melalui pengangkutan udara, petugas di lapangan terbang dan orang awam yang berurusan di lapangan terbang.

Dalam menyelaras operasi perkhidmatan *e-hailing* di lapangan terbang, LPKP Sabah telah membenarkan perkhidmatan *e-hailing* untuk mengambil, menurunkan dan menunggu penumpang di lokasi khas yang disediakan oleh pihak pengurusan lapangan terbang serta mematuhi syarat-syarat operasi di lapangan terbang.

LPKP Sabah juga mensyaratkan spesifikasi minima aplikasi perlu mempunyai fungsi untuk menyekat kawasan operasi melalui kemudahan *geo-fencing* dan perkara ini dipantau dari semasa ke semasa. Kebenaran ini adalah bagi memenuhi kehendak dan permintaan orang ramai yang mempunyai urusan di lapangan terbang serta menyediakan pilihan kepada orang ramai untuk memilih sendiri mod-mod pengangkutan awam yang ada mengikut kehendak mereka.

LPKP Sabah turut menggalakkan para pemandu teksi untuk berdaftar dalam platform *e-hailing* agar mempunyai ruang pasaran untuk mendapatkan pelanggan lebih luas dan tidak hanya tertumpu kepada pengguna teksi di lapangan terbang sahaja. Pengguna juga perlu diberikan ruang untuk membuat pilihan secara adil sama ada menggunakan mod pengangkutan awam berkonsep *gig economy* seperti *e-hailing* atau berkonsep konvensional seperti teksi.

Bagi memastikan kadar tambang yang dicaj oleh pemandu teksi lapangan terbang tidak terlalu membebankan pengguna, pihak kerajaan telah menetapkan kadar tambang siling sebagai garis panduan. Kadar tambang siling ini adalah merupakan harga maksimum yang boleh dikenakan oleh pemandu teksi kepada pengguna. Bagaimanapun, pemandu teksi boleh menetapkan kadar caj yang lebih rendah daripada kadar tambang siling dan LPKP Sabah tiada halangan malah menggalakkan pemandu untuk memberikan caj tambang yang lebih rendah.

Sebagai contoh, kadar tambang siling yang ditetapkan bagi perjalanan dari Lapangan Terbang Antarabangsa Kota Kinabalu ke pusat bandar Kota Kinabalu adalah RM30.00. Pemandu boleh menetapkan caj yang lebih rendah seperti RM20.00 atau RM15.00 kepada pengguna.

Manakala, kadar tambang bagi perkhidmatan *e-hailing* pula tidak dikawal selia oleh kerajaan dan penetapan kadar caj adalah berdasarkan pendekatan '*dynamic pricing*' susulan kepada konsep *e-hailing* di bawah *gig economic*. Bagaimanapun, penyedia perkhidmatan hendaklah memastikan anggaran jumlah tambang dimaklumkan dan dipaparkan di aplikasi ketika tempahan dibuat sebelum pengguna memilih untuk mengesahkan tempahan tersebut.

Syarat supaya kadar tambang ini dipaparkan terlebih dahulu dalam aplikasi sebelum pengguna membuat pengesahan adalah merupakan salah satu tarikan utama kepada orang ramai untuk menggunakan perkhidmatan *e-hailing*. Orang ramai, selain daripada mengetahui akan laluan yang akan digunakan, tempoh masa menunggu dan jarak perjalanan, akan mengetahui terlebih dahulu berapakah kos atau caj tambang yang akan perlu ditanggung mereka untuk sampai ke destinasi dan mempunyai kepercayaan tinggi bahawa mereka tidak akan dikenakan caj yang lebih tinggi berbanding yang telah dipaparkan. Sekian, terima kasih.

Pertindihan Projek Tambakan Laut di Pekan Klebang dengan Kawasan Perlindungan Warisan

2.45 ptg.

Tuan Khoo Poay Tiong [Kota Melaka]: Tuan Yang di-Pertua, tajuk ucapan Kamar Khas petang ini adalah berbunyi 'Pertindihan Projek Tambakan Laut di Pekan Klebang dengan Kawasan Perlindungan Warisan'. Tuan Yang di-Pertua, saya ingin merujuk kepada laporan Penilaian Kesan Alam Sekitar (EIA) bertarikh 4 Oktober 2021 untuk projek Tambak Laut seluas 300 ekar di Pekan Klebang, seksyen 1, Bandar 44, daerah Melaka Tengah, Melaka.

Perkara ini dibangkitkan kepada Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya (MOTAC) kerana projek tersebut berkait dengan Akta Warisan Kebangsaan 2005. Menurut laporan EIA untuk projek tersebut yang bertarikh 4 Oktober 2021, Jabatan Warisan Negara (JWN) telah menyatakan bahawa sebahagian daripada kawasan tambakan yang dicadangkan iaitu seluas 75 ekar, adalah bertindih dengan kawasan yang telah diwartakan sebagai 'Zon Yang Dilindungi' di bawah Akta Warisan Kebangsaan 2005.

Akan tetapi, laporan EIA tersebut juga menyatakan bahawa Pesuruhjaya Warisan JWN telah meluluskan laporan penilaian Impak Warisan. Ini bermakna projek tambakan laut itu boleh diteruskan walaupun bertindih dengan zon perlindungan. Saya memohon penjelasan daripada Menteri mengenai kelulusan ini. Pada pendapat saya, kawasan yang telah diwartakan sebagai zon perlindungan di bawah Akta Warisan Kebangsaan sepatutnya dipelihara kerana mempunyai nilai warisan yang tinggi, apatah lagi membenarkan projek tambakan laut seluas 300 ekar yang akan merosakkan nilai warisan di kawasan tersebut.

Selain daripada itu, saya juga telah meneliti laporan EIA untuk projek tersebut dan mendapati beberapa perkara yang memerlukan penjelasan lanjut. Surat daripada Pesuruhjaya Warisan bertarikh 31 Mei 2021 kepada pihak pemaju jelas menyatakan bahawa pemaju perlu melaksanakan penelitian lanjut *survey* semula, rujuk kepada Perkara 3.1 berdasarkan perjumpaan awal laporan impak warisan. Namun, pihak pemaju tidak mematuhi arahan ini berdasarkan surat maklum balas mereka bertarikh 25 Jun 2021 dan tiada *survey* baharu yang telah dilaksanakan.

Selain daripada itu, surat daripada Pesuruhjaya Warisan bertarikh 6 September 2021, dengan jelas mengenakan beberapa syarat, iaitu sistem pemantauan ke atas impak hakisan perlu dinyatakan dan dimasukkan ke dalam laporan EIA rujuk kepada Perkara 3.3 dan Perkara 3.4. Namun, laporan EIA menyatakan bahawa "*since no significant effects are identified, no mitigation actions are required*". Rujuk kepada muka surat 8 hingga 26 dan tidak melampirkan pelan pemantauan terhadap hakisan sepertimana yang disyaratkan oleh Pesuruhjaya Warisan.

Oleh itu, arahan dan syarat yang dikeluarkan oleh Pesuruhjaya Warisan telah gagal dipatuhi oleh pihak pemaju, tetapi laporan EIA menyatakan kelulusan daripada Jabatan Warisan Negara telah diperoleh. Saya memohon penjelasan Menteri dalam isu ini, khususnya sama ada MOTAC bersetuju memberi kelulusan untuk projek tambakan tersebut daripada segi impak kepada zon perlindungan warisan negara. Sekian, terima kasih.

2.49 ptg.

Timbalan Menteri Pengangkutan [Dato' Henry Sum Agong]: Tuan Yang di-Pertua, saya diminta oleh Yang Berhormat Menteri, Kementerian Pelancongan Seni dan Budaya untuk membaca jawapan yang disediakan. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih kepada Yang Berhormat Kota Melaka, Tuan Khoo Poay Tiong.

Tuan Yang di-Pertua, sebagaimana Ahli Yang Berhormat sedia maklum, perairan Pulau Upeh dan Pulau Besar telah diisytiharkan sebagai 'Zon Yang Dilindungi' berdasarkan Warta Kerajaan Persekutuan P.U.(B) 255/2011.

Dalam isu penambahan laut seluas 300 ekar dalam Pekan Klebang, seksyen 1, Bandar 44, daerah Melaka Tengah, Melaka, pihak Kementerian Pelancongan, Seni

dan Budaya (MOTAC) melalui Jabatan Warisan Negara (JWN) telah membuat penilaian awal daripada segi impak warisan di lokasi yang dinyatakan.

Berdasarkan semakan laporan *Heritage Impact Assessment* (HIA) yang disediakan oleh pihak pemaju terhadap lokasi pembangunan yang dicadangkan, didapati seluas 75 ekar daripada keseluruhan 300 ekar cadangan tambakan telah memasuki Zon Yang Dilindungi di kawasan seperti tersebut di atas.

Laporan HIA telah dibentangkan kepada JWN oleh penyelidik arkeologi yang dilantik oleh pemaju pada 29 Januari 2021. Melalui surat bertarikh 6 September 2021, Pesuruhjaya Warisan memaklumkan menyokong dengan bersyarat terhadap Laporan HIA bagi permohonan tersebut tertakluk kepada pematuhan beberapa perkara terlebih dahulu sebelum Pesuruhjaya Warisan memberikan keputusan muktamad terhadap permohonan ini. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, penyediaan dan kelulusan bagi Laporan *Environmental Impact Assessment* (EIA) adalah tertakluk di bawah Jabatan Alam Sekitar.

Pada 29 November 2021, JWN telah dijemput menghadiri Mesyuarat Jawatankuasa Teknikal EIA atau *EIA Technical Review Committee* (EIATRC) yang diurusetikan oleh Bahagian Penilaian, Jabatan Alam Sekitar berkaitan projek ini. Semasa mesyuarat tersebut, pihak JWN tidak menyatakan sebarang kelulusan dan turut membangkitkan perkara-perkara sama yang telah dimaklumkan kepada pemaju projek seperti dalam surat daripada Pesuruhjaya Warisan bertarikh 6 September 2021 iaitu:

- (i) pemaju projek perlu mengemukakan semula laporan HIA yang telah dikemas kini berdasarkan ulasan yang dibuat oleh JWN;
- (ii) perunding (*consultant*) perlu menyemak semula laporan untuk menyatakan lokasi tapak projek yang tepat dengan Zon Penampakan dan Zon *Tertiary* Tapak Warisan Dunia Melaka; dan
- (iii) perunding perlu menyatakan sistem pemantauan ke atas impak hakisan tanah dengan jelas.

Untuk makluman, laporan HIA yang dikemas kini oleh pihak perunding, melaporkan jumpaan arkeologi bawah air di dalam Zon Yang Dilindungi. Susulan daripada itu, pada 30 Disember 2021, JWN telah mengemukakan laporan ini kepada dua orang pakar arkeologi bawah air dari Universiti Malaysia Sabah (UMS) untuk meneliti dan menilai semula laporan HIA yang telah dikemas kini itu. Pihak Pesuruhjaya Warisan sehingga kini masih menunggu semakan, pandangan dan syor daripada pakar-pakar tersebut.

Laporan HIA dan hasil pandangan serta syor daripada pakar-pakar tersebut dijangka akan dibentangkan kepada Mesyuarat Majlis Warisan Kebangsaan pada akhir bulan Mac 2022 untuk dipertimbangkan. Penelitian mendalam dan pertimbangan Majlis Warisan Kebangsaan penting dalam memberikan justifikasi untuk ia menasihati Pesuruhjaya Warisan dan Yang Berhormat Menteri dalam membuat keputusan terhadap permohonan ini.

Justeru, ingin ditegaskan sekali lagi bahawa pihak Pesuruhjaya Warisan, belum mengambil dan memberi sebarang keputusan kepada pemaju projek tambakan laut di Zon Yang Dilindungi berkenaan. Semoga penjelasan berkenaan perkara ini dapat menjawab persoalan yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat. Sekian, terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Ahli-ahli Yang Berhormat semua, Mesyuarat Kamar Khas hari ini ditangguhkan sehingga

jam 2.30 petang, hari Khamis, 10 Mac 2022. *Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh* dan selamat sejahtera semua.

[Kamar Khas ditangguhkan pada pukul 2.56 petang]